

DRŽAVNI ZAVOD ZA NORMIZACIJU I MJERITELJSTVO

1354

Temeljem članka 24. stavka 3. Zakona o mjeriteljskoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 11/94), ravnatelj Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo donosi

PRAVILNIK

O NAČINU NA KOJI SE PROVODI TIPNO ISPITIVANJE MJERILA

Članak 1.

Ovim se pravilnikom propisuje način na koji se provodi tipno ispitivanje mjerila.

Članak 2.

Tipno ispitivanje mjerila obavlja Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo (u daljnjem tekstu: Zavod) na zahtjev proizvođača ili uvoznika mjerila, odnosno zastupnika inozemne tvrtke koji prodaje mjerila s konsignacijskog skladišta (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva).

Zahtjev za tipno ispitivanje mjerila sadrži:

1. tvrtku, odnosno naziv podnositelja zahtjeva i proizvođača mjerila te državu proizvodnje mjerila

2. naziv mjerila i tvorničku oznaku mjerila

3. podatke o namjeni mjerila

4. podatke o mjeriteljskim značajkama mjerila.

Uz zahtjev iz stavka 2. ovoga članka, podnosi se:

1. tehnička dokumentacija o mjerilu

2. jedan komplet memorijskih elemenata (eproma), koji se ugrađuju u mjerilo, s učitanim izvršnim programom - za mjerila upravljana s ugrađenim procesorom, odnosno mjerila upravljana s vanjskim elektroničkim računalom, ako s njime čine cijelinu (u daljnjem tekstu: programirana mjerila)

3. uzorak mjerila (osim za mjerila koja su po svojoj konstrukciji vezana za mjesto gdje su postavljena ili su zbog veličine neprikladna za transport).

Kod programiranih mjerila koja ne sadrže memorijske elemente iz stavka 3. točke 2. ovoga članka, kod kojih se izvođenje programa u cijelosti izvodi u procesoru, kao i kod programiranih mjerila kod kojih su ti elementi ugrađeni u mjerilo na takav način da nije moguća promjena njihovih parametara ili izmjena tih elemenata, umjesto kompleta memorijskih elemenata potrebno je dostaviti postupak i možebitno potreban pribor za ispitivanje i prepoznavanje programske podrške i za utvrđivanje neovlaštenog mijenjanja programskih parametara.

Članak 3.

Tehnička dokumentacija o mjerilu sadrži:

1. tehnički opis mjerila s opisom svojstava konstrukcije, gradiva od kojeg je mjerilo izrađeno te načelo rada mjerila

2. sklopni crtež mjerila, kinematsku shemu, odnosno shemu spajanja s popisom sastavnih dijelova, odnosno elemenata mjerila

3. fotografije mjerila pogodne za umnožavanje
4. uputu proizvođača mjerila o načinu uporabe mjerila
5. referencijske uvjete i nazivne opsege uporabe mjerila
6. mjerne opsege i nazivne vrijednosti mjerila
7. razred točnosti, odnosno granice dopuštenih pogrešaka mjerila
8. rezultate ispitivanja mjerila koje je obavio proizvođač mjerila
9. tipno odobrenje/odobrenja s prilogom, izdano od inozemne ustanove koju je država ovlastila za poslove zakonskog mjeriteljstva (kad je izdano)
10. prijedlog natpisa i oznaka na mjerilu
11. prijedlog o mjestu stavljanja žiga.

Pored navedenog u stavku 1. ovog članka, za programirana mjerila tehnička dokumentacija mora još sadržavati:

1. opis programske opreme (hardverske i softverske izvedbe mjerila)
2. opis načina komunikacije podsklopova mjerila
3. podatke i upute za identifikaciju programskih elemenata
4. pisanu izjavu proizvođača mjerila (ili proizvođača programske opreme) da ugrađena programska oprema obavlja samo one funkcije koje su opisane u 1. točki ovog stavka
5. opis postupka programiranja i ispitivanja programske opreme
6. rezultate ispitivanja koje je obavio proizvođač mjerila (ili proizvođač programske opreme)
7. tipno odobrenje s prilogom programske opreme, izdano od inozemne ustanove koju je država ovlastila za poslove zakonskog mjeriteljstva
8. način zaštite programske opreme.

Po potrebi, Zavod može zatražiti i izvorni program kao i druge programske alate i pribor potreban za ispitivanje mjerila.

Podnositelj zahtjeva dužan je dostaviti i druge podatke o mjerilu koje zatraži Zavod, ako su oni bitni za tipno ispitivanje tog mjerila.

Članak 4.

Zahtjev za tipno ispitivanje preinačenog mjerila u koje su ugrađeni sklopovi koji nisu bili obuhvaćeni tipnim ispitivanjem, osim podataka iz članka 2. stavka 2. ovog pravilnika, sadrži i službenu oznaku tog mjerila.

Uz zahtjev iz stavka 1. ovog članka, osim priloga iz članka 2. stavka 3. ovoga pravilnika, prilaže se i rješenje o tipnom odobrenju za to mjerilo izdano prije njegove preinake te tehnička dokumentacija o obavljenoj preinaci.

Članak 5.

U uzorku mjerila podnositelj zahtjeva dužan je dostaviti potreban broj mjerila koji, ovisno o mjerilu koje se tipno ispituje, zatraži Zavod.

Članak 6.

Tipno ispitivanje mjerila obuhvaća ispitivanje tehničke dokumentacije o mjerilu, ispitivanje mjeriteljskih značajki mjerila te ispitivanje prikladnosti mjerila za uporabu.

Mjeriteljske značajke mjerila i prikladnost mjerila za uporabu iz stavka 1. ovog članka ispituju se prema propisanim mjeriteljskim zahtjevima za ta mjerila.

Članak 7.

O obavljenom tipnom ispitivanju mjerila sastavlja se izvještaj o ispitivanju koji sadrži:

1. podatke o podnositelju zahtjeva i proizvođaču mjerila, podatke o mjeriteljskim

zahtjevima na temelju kojih je obavljeno tipno ispitivanje mjerila, broj ispitanih mjerila u uzorku i njihov serijski broj, broj zadržanih ispitanih mjerila u uzorku i njihov serijski broj te mjesto i datum ispitivanja

2. podatke o laboratoriju u kojem je provedeno tipno ispitivanje mjerila, podatke o etalonima i mjernoj opremi upotrijebljenoj za tipno ispitivanje

3. vrijeme u kojem je provedeno tipno ispitivanje mjerila

4. popis sastavnih dijelova, odnosno elemenata mjerila

5. rezultate ispitivanja mjerila

6. opća zapažanja o mjeriteljskim značajkama mjerila i njegovoj prikladnosti za uporabu.

Članak 8.

Ako se tipnim ispitivanjem mjerila utvrdi da mjerilo zadovoljava propisane mjeriteljske zahtjeve i da je prikladno za uporabu, ravnatelj Zavoda izdaje tipno odobrenje u kojem određuje i službenu oznaku tipno ispitanog mjerila pod kojom se ova mjerila mogu podnositi na ovjeravanje.

Tipno odobrenje iz stavka 1. ovog članka vrijedi 10 godina.

Članak 9.

Tipno odobrenje sadrži:

1. tvrtku, odnosno naziv podnositelja zahtjeva i proizvođača mjerila te državu proizvodnje mjerila

2. naziv mjerila i tvorničku oznaku mjerila

3. službenu oznaku mjerila.

Uz tipno odobrenje iz stavka 1. ovog članka, prilažu se:

1. podaci o mjeriteljskim zahtjevima na temelju kojih je obavljeno tipno ispitivanje mjerila

2. tehnički opis mjerila s opisom svojstava konstrukcije, gradiva od kojeg je mjerilo izrađeno te načelo rada mjerila

3. mjerne opsege i granice dopuštenih pogrešaka mjerila

4. referencijske uvjete i nazivne opsege uporabe mjerila

5. sklopni crtež mjerila, kinematsku shemu, odnosno shemu spajanja s popisom sastavnih dijelova, odnosno elemenata i fotografije mjerila

6. natpise, oznake i izgled natpisne pločice

7. način žigosanja mjerila i rok valjanosti žiga.

Za programirana mjerila za tipno odobrenje iz stavka 1. prilaže se još:

1. opis programske opreme s postupcima prepoznavanja memorijskih i procesorskih elemenata i programskih parametara

2. način zaštite programske opreme.

Članak 10.

Nakon provedenoga tipnog ispitivanja mjerila, žigosani se uzorak mjerila vraća podnositelju zahtjeva, koji ga je obvezan čuvati za vrijeme valjanosti tipnog odobrenja.

Zavod može zadržati mjerilo iz stavka 1. ovog članka, ako podnositelj zahtjeva ne može dostaviti popis sastavnih dijelova, odnosno elemenata mjerila.

Zavod zadržava komplet memorijskih elemenata iz članka 2. stavka 3. točke 2., radi provođenja mjeriteljskog nadzora nad načinom uporabe programiranog mjerila.

Članak 11.

Za mjerilo koje ima tipno odobrenje izdano od inozemne ustanove, koju je država ovlasila za poslove zakonskog mjeriteljstva, ravnatelj Zavoda može izdati tipno odobrenje na

temelju priznanja tog odobrenja, ako podnositelj zahtjeva uz zahtjev priloži potpuni izvještaj o ispitivanju i rezultatima ispitivanja na temelju kojih je izdano to odobrenje, odnosno druge podatke o mjerilu koje Zavod zatraži.

Članak 12.

Ako se tipnim ispitivanjem utvrdi da mjerilo ne zadovoljava propisane mjeriteljske zahtjeve i da nije prikladno za uporabu, ravnatelj Zavoda donosi rješenje kojim se odbija izdavanje traženoga tipnog odobrenja.

Članak 13.

Rješenje o uskrati tipnog odobrenja sadrži:

1. tvrtku, odnosno naziv podnositelja zahtjeva i proizvođača mjerila te državu proizvodnje mjerila
2. naziv mjerila i tvorničku oznaku mjerila.

Članak 14.

Ako se tijekom uporabe ustanovi da mjerilo nije prikladno za uporabu, ravnatelj Zavoda donosi rješenje o prestanku valjanosti danoga tipnog odobrenja.

Članak 15.

Rješenje o prestanku valjanosti tipnog odobrenja sadrži:

1. tvrtku, odnosno naziv proizvođača mjerila te državu proizvodnje mjerila
2. naziv mjerila i tvorničku oznaku mjerila
3. službenu oznaku mjerila.

Članak 16.

Mjerila za koja je tipno odobrenje doneseno na osnovi Pravilnika o načinu na koji se provodi tipno ispitivanje mjerila (»Narodne novine«, br. 93/96) i dalje se mogu, sukladno donesenom tipnom odobrenju, podnositi na ovjeravanje.

Za mjerila za koja je podnesen zahtjev za dopunu tipnog odobrenja, postupak tipnog ispitivanja provodi se po odredbama ovog pravilnika, bez obzira na razlog zbog kojeg se dopuna tipnog odobrenja traži.

Članak 17.

Danom stupanja na snagu ovoga pravilnika prestaje vrijediti Pravilnik o načinu na koji se provodi tipno ispitivanje mjerila (»Narodne novine«, br. 93/96).

Članak 18.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/02-03/02

Urbroj: 558-03/6-02-1

Zagreb, 27. lipnja 2002.

Ravnatelj
Državnog zavoda za
normizaciju i mjeriteljstvo
dr. sc. Jakša Topić, dipl. ing., v. r.